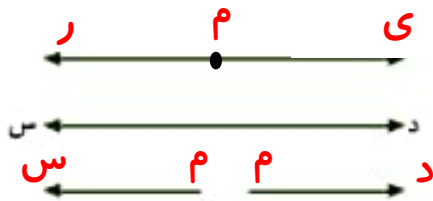

خط، نیم خط و پاره خط

فعالیت

۱- خط راست رویه‌رو را با دو حرف نام گذاری کنید.
روی خط راست رویه‌رو نقطه‌ای به نام «م» بگذارید.
با گذاشتن این نقطه دو نیم خط رویه‌رو به وجود می‌آید.
آن‌ها را هم نام گذاری کنید.

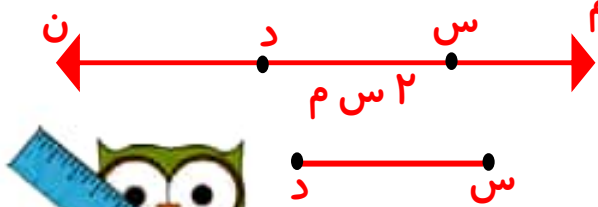
علامت پیکان چه چیزی را نشان می‌دهد؟ توضیح دهید. از محلی که پیکان قرار دارد می‌توان خط را تا بینهایت ادامه داد.

آیا می‌توان یک خط راست را اندازه‌گیری کرد؟ خیر چرا؟ چون از هیچ طرفی خط

بسته نیست که بتوان خط کش را آنجا قرار داد و اندازه گرفت. از هر دو طرف ادامه دارد.

۲- خط راست «م ن» را با خط‌کش بکشید. روی آن دو نقطه‌ی «س» و «د» را انتخاب کنید. پاره‌خط «س د» را با خط‌کش اندازه بگیرید و پاره‌خطی به همان اندازه رسم کنید. چرا در دو سر پاره‌خط نقطه می‌گذاریم؟ برای اینکه مشخص کنیم پاره خط بسته است نقطه می‌گذاریم تا بتوانیم طول پاره خط

را اندازه بگیریم.

کشف کن

به کمک خط‌کش و مانند مثال، در دور تا دور نقطه‌ی «م»، نقطه‌هایی پیدا کنید که با نقطه‌ی «م» دو سانتی‌متر فاصله داشته باشند.

چند نقطه می‌توان پیدا کرد؟ بی نهایت (خیلی)

اگر این نقطه‌ها خیلی به هم نزدیک شوند، چه شکلی درست می‌شود؟ دایره
در این صورت، نقطه‌ی «م» چه نقطه‌ای است؟ مرکز دایره

کار در کلاس

۱- با خط کش پاره خط‌های زیر را اندازه بگیرید. این اندازه‌ها را با واحدهای سانتی متر و میلی متر بنویسید.

میلی متر $30 =$ س د

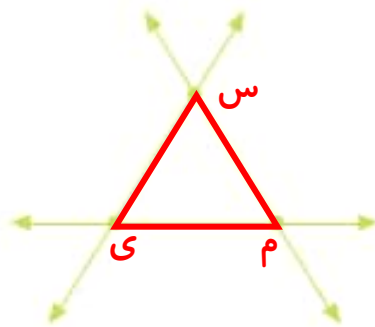
سانتی متر $3 =$ س د

میلی متر $70 =$ م ن

سانتی متر $7 =$ م ن

۲- در شکل زیر سه خط راست دو به دو همدیگر را قطع کرده‌اند. نقطه‌های روی شکل را نام گذاری کنید. از برخورد این سه خط یک مثلث به وجود آمده است. دور این مثلث را رنگ کنید.

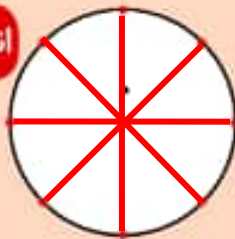

دور این مثلث از چند پاره خط درست شده است؟ 3 آن‌ها را نام ببرید.

س - م - ی س - ی - م

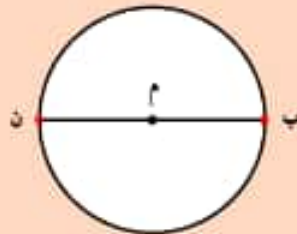
اندازه گیری کن

فاصله‌ی هریک از نقطه‌های روی دایره تا نقطه‌ی «م» را با خط کش اندازه بگیرید و خط بکشید. همه 15 میلی متر هستند

آیا اندازه‌ی این پاره خط‌ها برابر است؟ **بله**

نام این پاره خط‌ها چیست؟ **شعاع**

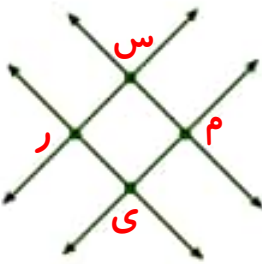
نام این پاره خط‌ها چیست؟

پاره خط «ب م» **شعاع**

پاره خط «ب ن» **قطر**

پاره خط «م ن» **شعاع**

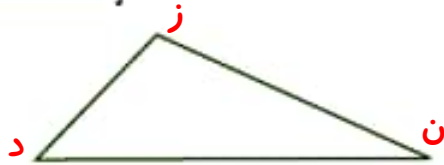
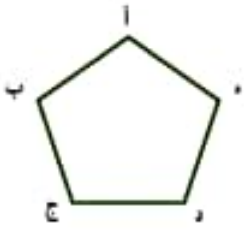
تمرین

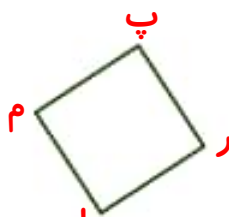
۱- در شکل روبه‌رو چهار خط راست یکدیگر را قطع کرده‌اند. نقطه‌های روی شکل را نام‌گذاری کنید. از برخورد این چهار خط چه شکلی به وجود آمده است؟ **مربع**

۲- پنج ضلعی روبه‌رو را «آ ب ج د ه» می‌نامیم.

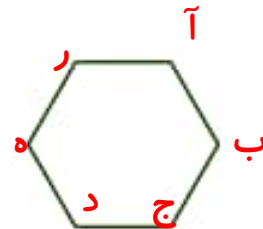
شما هم این شکل‌ها را نام‌گذاری کنید و نام هر شکل را زیر آن بنویسید.

«زن د»

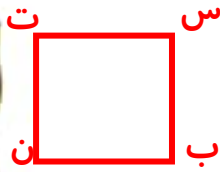

«پ ر ا م»

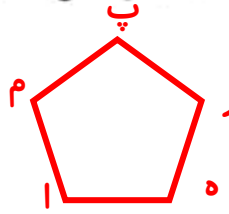

«آ ب ج د ه و»

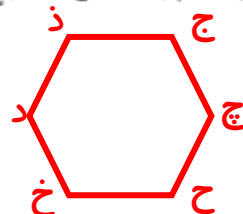
۳- با خط‌کش یک چهار ضلعی، یک پنج ضلعی و یک شش ضلعی بکشید و آن‌ها را نام‌گذاری کنید.

«س ب ن ت»

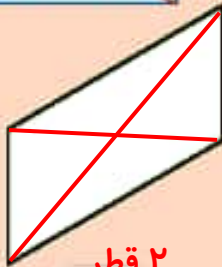
«پ ر ه ا م»

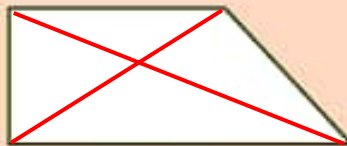
«ج چ ح خ د ذ»

مستطیل ۴ گوشه دارد. در مستطیل زیر، گوشه‌های روبه‌رو را به هم وصل کرده‌ایم. به این پاره‌خط‌های قرمز رنگ **قطر**های مستطیل می‌گوییم. حالا شما هم قطرهای هر یک از این شکل‌ها را رسم کنید و تعداد آن‌ها را زیر هر شکل بنویسید.

انجام بده

۲ قطر

۲ قطر

۵ قطر

۹ قطر